Tizenhetedik évfolyam. 198. szám. Kolozsvárt, kedd, szeptember 1. 1896.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Egy kis számadás.

Három czikk.

I.

Magyarország földmivelő ország. Ha jól megy a mezei gazdának: virágzik az ország; ha rosszul megy, vele hervad az ország is. Most, hogy egyezkednek a kormányok a fogyasztási adó, a vámbevételek, a kvóta nagysága és egyéb gazdasági kérdések felett: jó tudni, hogy milyen a földmüvelés állapota. A numerusok megmondják. Ha nem helyes valamelyik numerusom, kérem gazdatársaimat, sziveskeljenek kiigazitani. Számitásom alapja az erdélyrészi föld s az ideval ó napjainkban viszony.

Kiindulok abból, hogy van valakinek 200 forintja. Ha ezt az összeget jó hitelü vidéki takarékpénztárba teszi, kap érte évenként 10 frtot. Jól megjegyezzük: 10 frtot kap minden legkisebb gond, fáradság, utánjárás, munkértelem és jóformán minden koczkázat nélkül. Testi és lelki munkáját tehát egyébre fordithatja, s akár mint kereskedő, akár mint hivatalnok, akár mint iró — szóval a keresetek bármelyágában, a mihez értelme, ügyessége és kedve van, értelmének és szorgalmának arányában, jövedelmi forrást nyithat magának.

Ha pedig a 200 frtjával egy kat. hold jó búzaföldet vásárol: akkor kap egyre-másra 6 m. m. búzát 36 frt és 10 m. m. szalmát 4.50 értékben.

Hogy azonban ez a 40.50 kr. megjöjjön (az egy hold itt csak az egész gazdaság része gyanánt szerepel), a hajnali nap soha se érje az ágyban; napestig lósson, fusson; müveletlen emberekkel vesződjék télen, nyáron; szemfüles legyen a pajtában, az akolban, a szántóban, a réten, a vetésnél, trágyázásnál, aratásnál, cséplésnél; állandóan legyen harczban a természet viszontagságaival; mindig tanulja a növény biologiáját, a vegybomlások hatását, a férgek, bogarak, lepkék, hernyók természetét, a talaj termőképességének sokoldalu tényezőjét. Egyszóval, ha azt akarja, hogy az a 40.50 kr. holdanként beüssön: egész életének szorgalmát, idejét, fáradságát, gondját a barázdába kell fektetni, teljesen lemondván arról, hogy a földmivelésen kivül egyéb kereseti források után nézhessen.

Vagyis a mérleg e pillanatban igy áll: A befektetett 200 frt tőke után a takarékpénztár ad 10 frtot minden utánjárás nélkül; a föld pedig ad 40.50 krt, ha minden testi és szellemi erőnket oda forditjuk.

Ez igy még megjárná. Mert 500 holdnál 200 frtjával kapnánk a banktól 5000 frtot; a föld pedig adna 20250 frtot. Vagyis értelmünk, fáradságunk, koczkázatunk 15250 frttal lenne megfizetve.

Hanem.

Annak a 40 frt 50 krnak ára van ám. Ime:

Jég és tüzbiztositás	1.08
Adó és pótadók	2.00
Vetőmag	6.00
Szántások, fogatolások, vetés .	7.50
30 szekér trágya értéke, fuvarozása, elteritése hat évre felosztva	6.00
Kaszálás, gyüjtés, kévekötés, kalangyálás	2.80
Behordás, kazalozás	1.00
Cséplés	3.60
Rostálás	0.40
Fuvar a piaczra	2.40
Összes kiadás egy kat. hold buzánál	f. 32.78

krajczár.

Tehát 40 frt 50 kr. bevétellel szemben mutatkozik 32 frt 78 kr. kidás, a mi 7 frt 72 kr. jövedelemnek felel meg.

A mérleg tehát igy állana: 200 frt tőke után a bank minden fáradság és munka nélkül ad 10 forintot; a föld pedig ad sok fáradság és munka után 7.72 krt. Csakhogy ez tévedés. Mert nincs számitásba véve a földbe fektetett 200 frt kamatja. Ha ezt a 10 frt kamatot is számitjuk — már pedig azt számitani kell, — mert hiszen azt munka nélkül adja meg a bank: akkor nem 7.72 kr. a jövedelem, hanem 2.28 kr. a veszteség.

Tehát 6 m. m. termésnél 6 frtos árak mellett, a földmüvelő már veszteséggel dolgozik.

Mit csináljon ilyen körülmények között a gazda? Áttérjen az állattenyésztésre? Ha az olyan könnyen menne! Ha abból a szántóból parancsszóra azonnal kaszáló vagy legelő lenne! De erre várni kell sokáig. Addig mit egyék? És ha átalakitotta földjét — hát akkor mi lesz? Honnan vegyen pénzt a szükséges állatszám beszerzésére? Minden holdra 3.50 m. m. élősuly, vagyis egy közepes tehén 70—80 frt értékben. Egy 200 holdas birtoknál ez az átmenet 15000 frt uj befektetést jelent.

Aztán azok a tehenek nem borjuznak ám három hónaponként, mint a banknak a váltólejárat. Viszont a borjuk sem nőnek meg három hónapra, hanem várni kell az értékesités idejére 4—5 évig. Melyik gazdának van annyi tőkéje, hogy ezt az időt kivárhassa?

Én próbát tettem 30 db rugott borjuval. A vételár 1891-ben volt 1500 frt. Tartásukat számitom az első nyáron 3—3 frtjával 180 frtba; az első két télen 12—12 frtjával 720 frtba; a második két nyáron 6—6 frtjával 360 frtba; a második két télen 20—20 frtjával 1200 frtba. Fölnevelésük tehát került 180-|-720-|-360-|-1200=2460 forintba; a vételár volt 1500 frt. A 30 darab tulok áll nekem 3960 forintomba; darabja 132 forint. Dögrovásra nem számitok semmit, mert tényleg mind megélt. Hanem e pillanatban darabja nem ér 120 frtnál többet. Vagyis, veszteségem a 30 darabnál 360 frt és a befektetett 1500 frt tőkének négy évi kamatja — 300 frt, összesen 660 frt.

Ám, ott van a tejgazdaság. Elhiszem azt. Csakhogy adjatok várost minden 5—6 falunak. De szeretném én látni a mezőörményesi, vagy drági, vagy nagyalmási tejgazdaságot. Talán sajttal? Meglehet. Annyit tudok, hogy magyar tehénből egymásra évenként 1500 liter tejnél többet ki nem csapol senkifia. Azt is tudom, hogy a sajtkészitésnél a tejnek litere 4 krban értékesül. Ilyenformán adna egy tehén 60 frtot. De csak erőtakarmánnyal és állandó istállózással, a mi fölemészt 60 frtot. Ha még ide vesszük a tehénbe, istállóba, edényekbe, gépekbe fektetett tőke kamatját és a sajtos fizetését: könyen elbánhatunk a jövedelemmel.

E válságos helyzetben a Magyar Gazdák Szemléje melegen ajánlja a marhahizlalást. Hogy mi térül fordul meg ezen a réven, én már azt is megpróbáltam egy párszor. A hizóknak egyremásra egy 10 kg széna, 25 kg burgundi és 2.50 kg száritott moslék; máskor ugyanennyi törökbuza dara. Egy napi adag egy hizóra 38—40 kr. Épültek pedig naponként egyre-másra 1.50 kgt. Tehát került nekem egy kg hus 26 krajczárba. Eladtam pedig helyben kgját 25 krajczáron. A közelebbi két év alatt, tudtommal más sem igen ért el jobb eredményt. Hát ebből is bajos megélni, ha csak kárból nem akarunk élni, mint az adoma örménye.

De talán a juh-gazdasággal jobban lehet boldogulni. Vegyünk fel 120 db anyajuhot 4 kossal.

Kiadás:

120 anyajuh vételára bárányostól á 8 f.	f. 960.00
4 kos vételára á 9 f. . .	f. 36.00
legeltetés, pásztorlás, só .	f. 144.08
dögrovás 3%	f. 29.88
90 db anyajuh, 4 kos és 30 bárány teleltetése á 2.25 kr.	f. 179.00
Összes kiadás	f. 1349.68

Bevétel:

90 db anyajuh értéke á 7 f.	f. 630.00
4 db kos értéke á 8 f. . .	f. 32.00
30 db egyéves bárány értéke	f. 75.00
90 db bárány eladásából .	f. 135.00
720 kg turóból	f. 252.00
124 db gyapju á 90 kr. .	f. 111.60
30 db mustra juh eladásából	f. 105.00
Összes bevétel	f. 1340.60

Nem javul ez a mérleg, sőt romlik, ha ősszel eladjuk a juhokat. Mert ez esetben igy áll a számadás: A kiadási rovatból elesik a 179 frt teleltetési költség; marad tehát kiadás 1170 frt 68 kr. Ezzel szemben beveszünk:

a turóból	252 frt.
a 120 bárány eladásából	180 frt.
a gyapjuból . . .	111 frt 60 kr.
120 anyajuh őszi eladásából . . .	480 frt.
4 kos eladásából . .	28 frt.
Összesen:	1051 frt 60 kr.

Ezek a mérlegek még romlanak 21—22 frttal a valóságban, mert a juhok 5%-ka legalább is meddőn marad, tehát 6 bárannyal és 36 kg. turóval kevesebb a bevétel.

Szóljak-e a sertésekről? Gondolom, ezt a gazdasági ágat eléggé tisztázta a vész és a szerbiai sertések behozatali engedélye.

Bartha Miklós.

Politikai hir.

Képviselőjelölés Tasnádon. Szilágymegye tasnádi kerületében hovatovább mind szélesebb mederben nyilvánulnak a választási mozgalmak. A mostani képviselő, Helley aligha fog számitásba jönni. Helyét valószinüleg ugyancsak függetlenségi párti jelölt fogja elfoglalni, bár a szabadelvü párt is erősen szervezkedik. A függetlenségi párt vasárnap délelőtt tartott gyülést a kerület központján, Tasnádon. Az elnök sajnálattal tudatta, hogy az előleges pártgyülés jelöltje, Bölöny József nem vál'al mandátumot s báró Kemény Árpádot ajánlta föl helyette mandátum-vállalásra.

Pártszervezés.

Ó-Kanizsa, aug. 31.

Ugron Gábor, Tompa Antal és Hévizy János országgyülési képviselők reggel nyolcz órakor értek O-Kanizsára. Már előbb a zentai pályandvarban küldöttség várta a képviselőket zászlókkal, zenével.

A küldöttséget Szabó László vezette, ki Ugront lelkes beszédben üdvözölte. A küldöttség ezután a képviselőkhöz csatlakozott s együtt mentek Ó-Kanizsára. Itt Márton plébános üdvözölte a képviselőket, kik hosszu kocsisorban vonultak be a fellobogózott városba. A kocsisor előtt bandérium haladt és fehérruhás leánysereg.

Délelőtt 11 órakor a templomtéren négyezer ember előtt mondot beszédet Tompa Antal.

Rámutatott arra, hogy ő az elvei mellett kitartott, mert az egyházpolitikai törvényjavaslatokat nem zsavazta meg. Az egyházpolitikai törvényeket s különösen az állami anyakönyvvezetést rossznak tartja s ezeknek javitását, jobbátételét készséggel elősegitendi. A földmivelés oltalmazása, önálló bank és önálló hadsereg: ez volt és lesz a programmja, vezére pedig miudenkor Ugron Gábor.

Lelkesült éljenzéssel fogadták Tompa beszédét, mire Hévizy János buzditotta a népet elvhüségre, kitartásra.

Hévizy után Ugron Gábor beszélt. Rámutatott arra, hogy Magyarország nem alkotmányos állam, mert itt a népakarat nem érvényesülhet.

Éppen ezért sürgeti az általános szavazati jogot, hogy Magyarország független lehessen.

Zajos éljenzés követte a remek szónoklatot s Király pártelnök köszönetet mondva a képviselőknek, a gyülést berekesztette.

A plébánián délben nagy ebéd volt, melyen számos felköszöntő hangzot el.

Este mükedvelői diszelőadás és 400 teritékü bankett volt.

Lobanow halála.

Távirati tudósitásunkban tegnap már megemlékeztünk arról, hogy Lobanow herczeg, orosz külügyminiszter a vonaton hirtelen meghalt.

Érről a következő ujabb táviratok érkeztek:

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1896. Szeptember 1.

Jelmondatok az Emkéről.

Szeretett hazánk bérczek övezte, s fényes történelmében ragyogó erdélyi része határaink hü védője és előharczosa, dicső haszeretet mintája vala minden időben.

J ó z s e f főherczeg.

*

Erdély Magyarország jobb keze.

K o s s u t h Lajos.

*

Elismerem, hogy a Emke a legfelsőbb szellemi törvényszék.

Dr. J ó k a i Mór.

*

Erdély az a csatatér, melyen nemzeti jövőnk fölött a döntő ütközet foly.

Gróf A p p o n y i Albert.

*

Erdély a sisak Magyarország fején.

U g r o n Gábor,
az Emke székely-udvarhelyi közgyülésén.

*

Miden láncz csak oly erős, mint a leggyengébb szeme.

Dr. B e r z e v i c z y Albert.

*

Valahányszor Oroszország egy uj hadtestet alakit: alakitsunk mi is egy uj közmüvelődési egyesületet.

Dr. F a l k Miksa.

Az Emke a nemzet szolgálatában állván, ezáltal leghübb szolgája a királynak is.

Gr. B e t h l e n Gábor.

*

Nem szégyen ott kérni, hol a megtagadás lehetetlen.

H o r v á t h Gyula.

*

Nem az alapszabályokban van egy egyesület ereje.

H e g e d ü s Sándor,
az alakuló közgyülésen.

*

Az emberiség eszményét nem egy ábrándszerü cosmopolitismus valósitja meg.

Gróf K u u n Géza.

*

Ha Erdélyt elhóditják veszve Magyarország.

Br K a a s Ivor.

*

Egy országrészt törekszünk az anyaállam kebelére vetni.

B a r t h a Miklós.

*

Csak a vak szenvedély emelhet gáncsot az Emke nemes iránya ellen.

Dr. M o l d o v á n Gergely.

*

A nemzetiségi kérdés nálunk nem elnyomás, hanem egyesités.

H ó d o s s y Imre.

*

Ha minden hangversenyem után párbajt kellene vivnom, az Emke javára mégis játszanám.

Gróf Z i c h y Géza.

Mi védjük őt, s megadjuk igazát:
Csakhogy szeresse ő is e hazát!

S z á s z Károly
(Prolog az alakuláskor.)

*

Hogy a magyar lélek s az emberi elme
Együtt hasson, éljen: erre tör az Emke.

Dr. H e g e d ü s István.

*

Nem anyjáé addig, s nem édes a gyermek,
Mig nem zengi ajkán az anyai nyelvet!

B a r t ó k Lajos.

*

Földi menyországunk a haza; a Mester mukáját teljesiti benne az Emke is.

B i r ó Béla,
apátkanonok.

*

Becsesebb homoktengernél
Sivatag kis zöld oáza;
Többet ér sok milioknál
Leonidász három száza!

A b r á n y i Emil

*

Zászlót adtál népednek profétáid által.

P é t e r f i Dénes.
unitárius lelkész, a zászlószenteléskor.

*

Testvérnépek, kik e honban
Együtt laktok mivelünk,
Segitsetek nagy munkánkban!
Ne törjetek ellenünk!!..

K a p á c s y Dezső.

*

Álljunk össze nagy szövetkezésbe,
Tegyük föl a hitünket reá;
S csak azt tartsuk magyarnak, csak azt, ki
Idegyül e szent zászló alá!

E n d r ő d i Sándor.

B e r y l.

A Gilián szerzőjétől.

Angolból forditotta: **A m i c a.**

I.

(Folytatás.) (3)

Ha Skeftonban való maradásában nem lett volna Normannak valami czélja, látogatását rövidre szabta volna.

De szerelmes lett a barna szemü Berylbe, elhatározta, hogy a feleségévé teszi, és vissza viszi magával a Natalban levő házába, hol oly nagy szükség van a házi asszonyra, és a hogy egy poetikus pillanatában mondta magának: a drága követ kiveszi a rosz foglalatából, és olyan helyre teszi, hol fényessége láthatóvá és méltányolva lesz.

Reményeiről és kivánságairól még eddig semmit sem mondott Berylnek, de szándékában volt azt tenni, miheiyt kedvező alkalmat talál reá. Ő nem volt bátortalan ember, és nem volt vak azon nagylelküségében, midőn olyan leányt választott, a ki nem volt sem szép sem gazdag, a mi kivánatossá tegye — gondolá magában — midőn sokkal jobb választást tehetett volna. Ő nagyon jól tudta azt, hogy a saját gyarmatában, valamint Ángliában, voltak leányok bőségesen, kiket a természet és a szerencse sokkal gazdagabban áldott meg, mint Berylt, a kik egy olyan gazdag és kellemes külsejü fiatal kérőnek a milyen Craik Norman, örömmel mondtak volna „Igent“; de egy sem volt azok között kit az ő szeme előtt Beryllel össze lehetett volna hasonlitani. Ha bár Beryl nem volt nagyon magas müveltségü, de oly eszes, ügyes és tehetséges volt.

Norman nem volt bizonyos benne, hogy az asszonyok magas müveltségét helyeselje-e? Mert azoknak a körében a férfi oly boszszantóan kicsinynek érezte magát.

Beryl értelmes volt és elég olvasottsággal birt, tudott énekelni és zongorázni. És Norman jobb szerette az általa játszott balladákat és népdalokat azon klassikus zenénél, melyet hallgatva oly gyakran ölte az unalom, és oly kellemes társ volt, mindig kész volt az ő beszédét hallgatni — és vele rokonszenvezni; és jó gazdasszony volt és ügyes szakácsné.

Éppen ennek a napnak a reggelén történt, hogy Norman a konyha ablaka előtt ment el és látta őtet egy nagy köténynyel előtte, a könyökéig meztelen karral valami finom ételt készitení, mely későbben az ebédlő asztalon fog megjelenni.

— Milyen pompás pástétomokat készit! gondolná Norman.

Ő szerette a pástétomot — és gyakran bosszankodott azon rosszul sikerült kotyvalékok felett, melyeket otthon a Kaffer fiu az asztalára adott. Ha Beryl beleegyezne, hogy a felesége legyen, e megpróbáltatástól meg lenne kimélve! Gyomor rontó pástétom nem kerülne többé az asztalára!

Az utóbbi napokban többször keresett alkalmat, hogy e fontos kérdéssel tisztába jöjjön, de Beryl, az ő teljes öntudatlansága és nyugodt közönyös modora által mindig lehütötte az ő buzgalmát és megakadályozta a nyilatkozatát.

És az idő oly gyorsan telt!

Legkésőbben egy hónap mulva kénytelen lesz hazamenni, tehát, ha komoly szándéka van feleséget vinni magával, nincs elvesztegetni való idő.

Molly nem gyanitotta, hogy minő gondolatok járnak a Norman agyában és minő kellemes képek merülnek fel abban, a mint

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Berlin, aug. 31.

A Wolff-ügynökség jelenti Kiewből: Lobanow herczeg orosz külügyminiszter Bécsből **Kievbe való utjában hirtelen meghalt.**

Szentpétervár, aug. 31.

Az orosz távirati ügynökség jelenti: Lobanov herczeg tegnap éjjel Kievbe való utjában a vasuti kocsiban Kazatine állomás közelében hirtelen meghalt. Részletek hiányoznak.

Szt.-Pétervár, aug. (Hivatalos.)

Lobanov herczeg tegnap este 8 órakor halt meg az udvari vonatban Sepetovka állomáson. Siskin titkos tanácsost, az elhunyt miniszter segédét, a ki Pétervárott van, a czár azonnal Kievbe rendelte. A külügyminiszteriumot ideiglenesen Lambsdorff első tanácsos vezeti. Siskin ma Kievbe utazik. Lobanov holttestе a család döntéséig Kievben marad.

A halálhir Bpesten.

Budapest, aug. 31.

Loobanov külügyminiszter halálhire villámgyorsan terjedt el a reggeli órákban. Tudósitónk felkereste az császári főkonzult az Andrássy-uton levő lakásán, de Basily Sándor főkonzul szabadságon lévén, a konzulátusi hivatalban Kolumbov István titkárt találta s tőle kérdezte meg, vajjon kapott-e konzulátus hivatalos értesitést a külügyminiszter halálról.

A titkár álmélkodva hallgatta tudósitónkat.

— Lehetetlen, mi nem tudunk semmit!

Majd felkelt s pár percz mulva a belső termekből Prixlouszky Mihály főkonzul-helyettes kiséretében jött ki. Élénken gesztikulálva izgatottan közeledett a főkonzul helyettese tudósitónk felé. . . .

— Nem tudok semmit, lehetetlen . . . hiszen tegnapelőtt Bécsben együtt voltam a külügyminiszterrel, ki előre haladott kora daczára friss jó egészségnek örvendett . . . s hol történt, hogy történt.

— Bécsből kievbe történt utazása közben az udvari vonaton, felelte tudósitónk Prixlouszky szinte elsápadt. Izgatottságtól, remegő hangon kérdezte tudósitónkat . . .

— S ő felségeik, az én uralkodóm, — meg a czárné, de velök nem történt semmi... ugy-e . . .

— Közelebbi részletek hiányoznak, volt tudósitónk felelete. De hogy történhetett, hogy a konzulátus mind ez ideig hivatalos értesitést nem kapott a külügyminiszter haláláról?

— Nem tudom, hogy történhetett, valószinüleg a bécsi nagykövetségen is olyan nagy konsternácziót idézett elő a váratlan hir, hogy valószinüleg nem volt még idejük bennünket értesiteni.

A főkonzul helyettes megköszönte tudositónknak, hogy a hirt a konzulátusra meghozta, a konzulátus két hivatalnoka pedig még jó ideig nagy izgatottsággal tárgyalta a váratlan esemény hirét.

Bécs, aug. 31.

Lobonov herczeg külügyminiszter már Bécsben időzése alatt nem jól érezte magát s a visszerek elmeszesedéséről panaszkodott. Ismételten kijelentette, hogy ha Boroszlóba ér, masszage gyógykezelésnek fogja magát alávetni. Midőn Eulenburg gróf nagykövet kiséretében Nigra olasz nagykövetnél volt látogatóban, hirtelen oly rosszul lett, hogy közel volt az ájuláshoz. Ezért változtatta meg eredeti szándékát, hogy huzamosb ideig maradjon Bécsben és ezért utazott el a czári párral hazafelé.

A külügyminiszter halálát szivszélhüdés okozta.

Elliczitált léggömb.

Budapest, aug. 31.

A kiállitási évi specziálitások érdekes ujdonsága, a ballon-captif, melyet a főváros gyakran bámult meg, ma szomoru halállal mult ki. A jobb sorsra érdemes alkotmányt, akárcsak egy adóért lefoglalt rozoga sifonért, elárverezték.

A ki a liczitácziót kérte, maga Godard kapitány, a hires párisi léghajós volt, ki azt 35.000 forintért készitette Budapesten jártakor egy vállalkozó társaságnak, amelynek Sussmann dr. tehersi orvos volt a feje.

Miért történt, de tény, hogy a megrendelési árból a tulajdonosok csak 30.000 frtot tudtak kifizetni, s ma a hátralékos 5000 forint miatt pergették meg a dobot. A liczitációk történetében ritka alkalomra komoly vevő alig jelentkezett, csak az árverések megszokott alakja, az ugynevezett „hiénák" voltak itt is teljes számmal együtt.

Ezek pedig, mintha csak azért lettek volna ott, hogy megcsudálják a hatalmas selyem gömböt.

— Vedd meg no, mondta egyik a másiknak, szép selyem mántlija lesz belőle a feleségednek.

— A kosárból meg csónakjuk lesz a gyerekeknek, - egészitette ki egy harmadik.

Órákhosszat pergett a dob, amig csak annyira is vihette a végrehajtó, hogy a nagy selyem gömbért, a kosárért, a lokomotivért és a kötelekért valaki megajánlt 1185 frtot. Ez volt a legtöbbet igérő s ennyiért rá is hagyták.

Emke.

Sándor József, az Emke t. alelnök főtitkára az egylet 14.-ik közgyülése alkalmából nagy fáradsággal és tanulmánynyal összeállitotta az Emke 1895—1896 évi működéséről szóló jelentését. A 152 lapra terjedő jelentésből közöljük a következő jelentősebb dolgokat:

Az ezredév megünneplése.

Hazánk ezer éves fennállása örömünnepe alkalmából az Emke:

a) Összegyüjtötte és szervezte az összes közművelődési testvéregyesületeket az ezredéves kiállitásban való együttes részvételre;

b) Fölkérte és megnyerte őket ezredéves ünnepi congresszus tartására;

c) Összes fiókválasztmányai és intézetei utján, ahol csak az Emke szervezve van, megfelelőleg ünnepelt.

A főtitkári hivatal munkája.

A főtitkári hivatal elintézett a mult közgyülés óta 1896. jul. végeig 3845 iktató és kiadó számot; a pénztári ágban földolgoztatott 1896. jul. 30-ig 3190 pénzküldemény után 6890 naplótétel szám.

Ehhez főtitkári külön levelezés 1500 drb; tagsági ügyekben adott pénztári válasz 1065 drb. Mindez együtt 9600 drb. Feladatott boritékolt küldemény összesen 9575 drb. Ebben tagdijfelszólitás, nyugta szétküldése, utalványok 16.800 drb.

A hivatalos órák 8—12-ig és 3—5-ig tartattak meg.

Átutazok gyakran látogatták meg irodánkat.

Az ezredéves kiállitás és később a congresszus miatt a t. alelnök-főtitkárnak huzamosabban kellvén Kolozsvárról távol lennie, ez idő alatt — valamint más alkatmakkor is — őt Merza Lajos főpénztáros helyettesitette, a ki az idén is, mint már 7-ik éve, rendes hivatalos órák tartásával dijtalanul kezelte a nagy nemzeti vagyont és volt az egyesület egyik legbuzgóbb tisztvisélője.

Az ellenőri tisztet Szekula Ákos az „Adria" biztositó társulat vezérfelügyelője szokot buzgalmával teljesitette.

A fiókválasztmányok.

A fiókválasztmágyok, az egyesület eme fontos életszervei képviselik igazában a nemzet testében való beidegzést. Alakulásuk óta, legtöbben immár szintén a 12-ik éve, változatlan kitartással hordják az Emke lobogóját.

Tagokat gyüjtenek, azokkal a vidéki magyarság egy-egy góczpontját képezik; kezdeményeznek és megvalósitják a központ intézkedéseit; rendeznek; felügyelik az Emke intézményeit és segélyeit, és saját 25%-jokból, a központ jóvábagyásával ugyan, de önállóan is alkothatnak. Köztök ha tapasztalás szerint valamelyik olykor szünetet tart, ez csak addig van, mig egy uj kérdés, vagy egy-egy tevékeny, munkás vezető mutatkozik és sokszor az imént legcsendesebb fiók lesz a legszorgalmasabb. A voltaképi működési területen kivül levő fiókok az erőt szállitják a küzdelemhez.

Ily erőszállitó fiókunk alakult épen e jelentés készülése közben f. év aug. 12 én Hód-Mezővásárhelyt dr. Baksa Lajos polgármester elnöklete alatt. A 3-ik fiók immár ez az Alföldön, a mi annál kellemesebb, mert Erdély csak akkor lesz erős, ha ügyét a székesfováros pénzvilágán kivül első sorban az Alföld is teljesen fölkarolja, mint e multban volt, midőn Kolozsvártól Budáig egynek mérte ki a területet dicső Mátyás-király.

Az uj fiókkal együtt van ez időszerint az Emkének: 1 székesfővárosi, 3 alföldi, 16 erdélyrészi és 1 szomszédos megyei, 7 önálló város és 34 járási és vidéki fiókválasztmánya, összesen 62 oly vidéki szervezete melyek védő karral átfogják és átölelve tartják az ország társadalma nagyobb részét, az erdélyi résznek pedig kivétel nélkül minden vidékét.

Az összeg, melyet az Emke a f. évben, mint tőkekamat jövedelmet voltaképi működésre fordithat 66,718 frt 12 kr. tehát 3,724 frt 88 krral több mint a tavalyi. A fokozatos növekedés a felhasználható segélyösszegekre nézve, a növekedő tőkevagyonnak megfelelőleg, tehát örvendetesen halad.

1886 évben volt vagyon	217,885 frt	52 kr
elköltheto	4765 frt	18 kr
1887 évben volt vagyon	395,731 frt	63 kr
elköltheto	11,878 frt	24 kr
1888 évben volt vagyon	457,607 frt	79 kr
elköltheto	14,458 frt	85 kr
1889 évben volt vagyon	522,800 frt	96 kr
elköltheto	20,506 frt	65 kr
1890 évben volt vagyon	576,404 frt	40 kr
elköltheto	22,731 frt	15 kr
1891 évben volt vagyon	649,910 frt	84 kr
elköltheto	28,456 frt	58 kr
1892 évben volt vagyon	682,735 frt	95 kr
elköltheto	45,615 frt	35 kr
1893 évben volt vagyon	954,107 frt	20 kr
elköltheto	50,071 frt	45 kr
1894 évben volt vagyon	1,002,794 frt	33 kr
elköltheto	54,270 frt	40 kr
1895 évben volt vagyon	1,068,036 frt	88 kr
elköltheto	62,993 frt	24 kr
1896 évben volt vagyon	1,226,062 frt	49 kr
elköltheto	66,718 frt	12 kr

Ez összeget körültekintő gonddal és előrelátó bölcsességgel igyekszik felhasználni a választmány, a harczi fegyver netáni rövidségét megtoldva az öntudatosság és utána járó fáradság lépésével, melynek eredménye évről-évre a kivivott sikereken felül ime a fegyver meghosszabbulása is.

Nagy lépés van már az első évi 4765 frttól a jelenlegi évi 66,718 frtig, a mellett, hogy voltaképen a legelső évben, 1885-ben csak 1200 frt volt a kiadható összeg. Ezen kivül a f. évi zárlatkor is tőkésitettünk 46,950 frt 13 kr. készpénzbevételt egy 30,000 frtos hagyatékon kivül, a mi együtt 76,950 frt 13 krajczár.

Gazdasági egyesületek szövetsége.

Kolozsvár, szept. 1.

E hó 24-én ül össze Budapesten a IV. országos gazdakongresszus, melynek tárgysorozatában kétségtelenül első fontosságu közérdekü kérdés: a gazdasági egyesületek szövetségének ujjáalakitása, melynek mikéntje felett az utóbbi időben ugy egyes politikai, mint több gazdasági szaklapban nagyarányu vitatkozás indult meg.

A gazdasági egyesületek szövetsége van hivatva mezőgazdaságunk ügyét minden forum előtt méltón képviselni, érdekeit megvédeni, és jövő haladásának irányát kijelölni. Megalakitása tehát a mezőgazdaság-ügy vitális érdeke; hivatása szép és közgazdasági fejlődésünkre is beláthatatlan horderejü. Kétszeresen ügyelnünk kell tehát e hatalmas idea reálizálásánál s arra kell törekednünk, hogy alkotásunk tiszta alapon épüljön fel.

Nagy alkotások létrehozásánál, sohasem lehetünk elég óvatosak.

A gazdasági egyesületek szövetségének miként való megalakitása kérdésében ma két irány emelkedik ki és küzd a többség hozzájárulásának elnyeréséért. A két irány képviselője az ország két legrégibb és legnagyobb gazdasági eyyesülete: az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület" és az „Erdélyi Gazdasági Egylet".

Lássuk röviden: mit akar az egyik és mit a másik.

Az „O. M. G. E." — a hivatalos tervezet szerint — akar egy külön alapszabályok nélküli olyan szövetséget, melynek központja maga az „O. M. G. E." A szövetség évenkénti nagygyüléseire, melyen az „O. M. G. E" egész igazgatóválasztmányával és azon felül minden száz tagja után még egy képviselővel venne részt (körülbelől 150 képviselő) a vidéki egyesületek minden száz tag után egy képviselőt küldhetnének, a mi az összes hazai egyletek taglétszáma után számitva, alig megy összesen 150-re.

A szövetség végrehajtó bizottsága az „O. M. G. E." igazgató választmánya lenne, melybe a vidéki egyletek minden ötszáz tag után szintén egy képviselőt küldhetnének (itt már az „O. M. G. E." 90 ig vál. tagjával szemben a legjobb számitással is legfennebb 50 képviselőt lehet felvenni), kik azonban az „O. M. G. E." adminisztrativ és pénzügyeiben nem szavazhatnak.

Az igy alakitandó szövetség tervbe vett czime: „Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugyis, mint a szövetséges gazdasági egylletek központja." Röviditett czime: „Országos Magyar Gazdasági Egyesület." E czimen aztán megbővíti alapszabályait az „O. M. G. E." egy olyan szöveggel, mely minden érthetetlensége daczára is a többi „szövetséges társ" rovására az „O. M. G. E."-nek teljes preponderánczát biztosit. A többi szövetséges egylet pedig egy más szövegü alapszabály-módositással kötelezi magát mindenre, amit a nagygyülés az „O. M. G. E." szuprémácziája alatt nekik előir.

E tervezet, melynek tartalma a szövetkezés ismérveit csak igen kis mennyiségben hordja magában, inkább ugy néz ki, mintha az „O. M. G. E." a vidéki gazdasági egyleteket fokozatosan magába olvasztani akarná

Erre mutat már a czim is, mely a szövetség szine alatt a régi marad.

Erre mutat az alapszabályok beolvasztása. Önálló alapszabályok nélkül, hogy lehet egy egyesülést „szövetség"-nek nevezni?

Szóval e hivatalos tervezet, melynek czentralisztikus jellegét elvitatni nem lehet, nem egészen tiszta és érthető valami s nem alkalmas arra, hogy egy ország közvéleménye utána induljon.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet" felfogása sokkal világosabb, propozicziója egyszerü, érthető és aggodalomra még a legskrupulózusabbak részéről sem ad okot. Az „E. G. E." azt mondja:

Alakuljon meg a szövetség külön alapszabályokkal, egyenlő arányu kötelezettségekkel és ezeknek megfelelő jogokkal.

Czélja e propozicziónak, hogy a vidéki egyleteknek — melyeknek mindig hivatásuk volt és lesz — autonomiája, cselekvési szabadsága, függetlensége, szóval létezése ne veszélyeztessék.

Czélja, hogy egy nagyobb egylet, mint az „O. M. G. E." ne nyerhessen olyan tulságos befolyást a többi felett, mellyel azokat még rosz irányba is elvezethesse.

Örvendünk, hogy az „Erdélyi Gazdasági Egylet" e kérdésben is méltó maradt félszázados multjához és nem engedi magát politikai tendentiáktól ugy vezettetni, mint az ma már társadalmi testületeknél is széltében szokás. Ezen véleményünk az ujabban ellene zuditott ily irányu vádak daczára sem inog meg. Csak folytassa tovább megkezdett akczióját, mi elismeréssel adózunk pártatlanságának és sikert kivánunk közérdekü tevékenységének ezen ujabb kezdeményezéséhez, melyhez való csatlakozását a többi egyleteknek örömmel látnók.

Kolozsvár és a millenium.

Kolozsvár, szept. 1.

Ma-holnap vége lesz az ezeréves ünnepnek és a nemzet történetében ezt a nagy momentumot az ország minden nevezetesebb pontján valami üdvös eszme megvalósitásával valamely emlékjel felállitásával örökitették meg.

Kolozsvár, az ország második városa, a mely kulturális tekintetben a főváros után következik, ebbe az irányba semmit sem tett. Szégyeljük, de igy van. Mert a Mátyás-szobor mintázatának leleplezése, nem az ezeréves ünnep emlékét jelenti; vagy ha okvetetlenül ebből az alkalomból történik is a leleplezés, de maga a szobor nincs még sehol.

Tehát az ünnepélyt előlegezzük a jövőnek. Ám a jelenlevő ezer évnek hirdetésére egyetlen emlék egyetlen alkotás nincs.

Nincs, még csak egy élő fa sincs, pedig ilyent minden falu ültetett és minden iskolás fiu segitett az ezredév ünnepélyes fájává avatni.

Nos és mi van nekünk, a mivel az ezredik esztendőt ünnepeljük? Van — a felturás következtében hallatlan köyezetü hápahupás utczánk, — mert a csatornázási vállalat embereit senki sem szoritja arra, hogy az elrontott kövezetet meg is csinálják.

Van egy rosszul megcsinált vizvezetékünk, a melyiknek nem mindig lehet használát venni, és van egy csatornázás, egy sok ezret elnyelő csatornázás, a melyiknek használhatósága még problematikus s a melyik még nincs is közforgalomba s már is bedugult, mint azok a csatornák, honnan a vizvezetékbe vizet remél a vizkutató bizottság.

De hát igen sok miserabilis állapotot felhozhatnék még, a mivel az ezredévet ünnepeljük, csak épen az ezredévhez méltó alkotást nem lehet látni semmi téren. A mi hatóságunk nem is igen törte vele a fejét. Hát igaz, hogy a város ereje a rogyásig meg van terhelve, de az is igaz, hogy a megterhelés nagyságához nem áll arányban a lakosság haszna vagy kényelme és sokkal több körültekintéssel kellett volna a vezetéki és csatornázási munkálatokhoz kezdeni, mint a hogy történt necsak hübelebalázs módjára neki rontani.

Mielőtt vizvezetéket csináltak, forrást kellett volna találni és nem most kutatni eredménytelenül és mielőtt a csatornázási munkálatokba kezdettek, — az utczák szabályozását kellett volna véghez vinni. Mindez nem történt meg és igy állott fejére a dolog a talpa helyett.

Ezt pedig most már nehéz helyreállitani.

Városi polgár.

MINDENFELE.

Kolozsvár, szeptember 1.

Szeptember 1-vel uj előfizetést nyitottunk az **„Ellenzék"-re.**

Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

A hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési dijjak **mielőbbi beküldésére.**

— **Ereklyék a lyceum épületében.** Az „Ellenzék" aug. 26-diki számában emlitettük, hogy a liczeum épületében a padló alá az 1849. fegyver letétel után fegyvereket dugott el az épület akkori gondnoka: Pánkoczky Ferencz. Az épület egyik kéményébe pedig egy véka ezüst magyar gombot helyezett. Azt is emlitettük, hogy e tárgyakat, feltalálás esétére a kolozsvári orsz. történelmi muzeumnak adományozta az özvegyné. Most arról értesitik lapunkat, hogy a padló alá rejtett fegyvereket már meg is találták. A fegyverek között vannak puskák, pisztolyok, tör stb. A fegyverek mellett egy lőpor szaru is volt, tele lőporral. A tárgyakat, mint mondják, az iskola igazgatósága vette jegyzék mellett őrizetbe addig is, mig a történelmi muzeumnak azokat átszolgáltatja.

— **Uj tanár az Egyetemen.** A kolozsvári tudomány egyetemen dr. Kánitz Ágost váratlan elhalálozása következtében megüresült növénytani tanszék betöltése ügyében már határozott a közoktatásügyi minister. Mint most értesülünk a közoktatásügyi kormány a kolozsvári egyetemi tanács felterjesztése következtében dr. Kánitz Ágost helyettesitésével dr. Istvánffy Gyula urat, a magyar nemzeti muzeum őrét bizta meg, a ki a muzeumtól egy félévi szabadságidőt kapott. Beavatott körökben biztosra veszik, hogy e tanszék véglegesen is dr. Istvánffy Gyulával fog betöltetni, mint a ki leghivatottabb arra, hogy a kitünő elődnyomdokain haladjon.

— **Sajtó tárgyalás** volt ma a kolozsvári kir. törvényszéknél. Halberg Emánuel kereskedő Klein Károly szappanos ellen nyomtatvány által elkövetett rágalmazás vétség miatt inditott pert. Az inkrikinált czikk a Bistritzer Zeitungban jelent meg s azzal gyanusitja a vádlót mint petróleum szállitót, hogy kevesebb sulyu petróleumot adott Bestercének, mint a mennyit ez rendelt s igy a kör rovására mozditotta elő a saját érdekeit. A biróság igy alakult meg: Elnök Szász Béla, birák: Mikó Imre, Theil István, jegyző Boér Géza. Esküdtek: Vikol Kálmán, Eöry Ernő, Gyalui Farkas, Zudik János, Fogarasch Kálmán, Deák János, Ambrus J., Rohoncz Lajos, Ekk Pál, dr. Pfeiffer Péter.

A tárgyaláson Klein Károly szappanyos vádlottat Tutsek Sándor, vádlót pedig Deák Albert dr. képviselte. A d, e. folyamán az esküdtszék megalakult s a vádló terjesztette elő panaszát. Egy órakor az elnök a tárgyalást d. u. 3 óráig felfüggesztette.

— **Országos vásár Kolozsvárt.** A Szeptember elseji országos vásár igen gyengén sikeiült. Megélénkebb még a megelőző marha-vásár volt, mig a belső vásár (iparczikkek) alig külömbözött a rendes heti vásártól. Legnagyobb felhozatal az agyagipari czikkekben

az mellette állott és az ablakon kinézve az az almafa alatt álló, s a kis leányt a vállán tartó Berylt nézte. Valamivel csendesebbnek és butábbnak gondolta mint a milyen rendesen volt, aztán hirtelen eszébe jutott, hogy a doktor egy barátját hozza magával az ebédhez, s az öltöző szobájába sietett, hogy előttük az alkalomhoz illő fényes toilettben jelenhessék meg.

Norman megkönnyebbüléssel vett lélekzetet midőn az asszony a szobából kiment. Itt volt az alkalom, mely után oly régóta sóvárgott! Beryl egyedül volt a kertben — a kis leány nem számitott — rögtön fog vele beszélni; s bátorságát összeszedve, kiugrott az alacsony ablakon, és ment hogy sorsával találkozzék. De fájdalom, éppen midőn a leány oldala mellé érkezett, a két idősebbik gyermek rontott be a kert ajtaján és a négy szem közt való beszédnek ismét vége lett! De elvégre is, ez nem volt valami nagy csalódás; majd későbben tud alkalmat találni. Holdvilág volt és Norman azt gondolta, hogy a szelid holdvilágnál könnyebb lesz a szerelemről beszélni, mint az égető napfényben.

II.

— Beryl, oly szép az est és a hold oly fényesen világit! Nem volna kedve egyet fordulni a kertben?

Az ebéd bevégződött. Doktor Campiont egy betegéhez hivták és az a barátja, a ki velük ebédelt, most a divány mellett állott kávés csészével a kezében, Campionnéval beszélgetve, tehát Norman keresztül mehetett a szobán a zongorához, hol Beryl ült, a kótákat forgatva s az egyik kézével héhe-hóba egy-egy akkordot játszva. — A mint Norman közeledett, mosolygott, és felszólitásába készséggel beleegyezett.

— Oh, igen, nagyon szeretnék kimenni! — mondá.

Aztán felugrott a székéről és oly közönyösen ment ki a szobából vele, mint ha Norman a főutczára hivta volna sétálni, hogy a kirakatokat nézzék, a helyett, hogy a holdvilágitotta kertbe menjenek, hol az alma virágok csillogtak a holdfényében és a lég tele volt a borostyán és május virág bóditó illatával. Le s fel sétáltak az utakon, beszélgetve, azaz — Beryl beszélt, mert Norman szokatlannál hallgatag volt, – egy ideig Beryl közönyös dolgogról beszélt, mialatt Norman az ő arczát nézte és azt gondolta, hogy fehérbe öltözve sokkal szebb volt, mint rendesen, és a bal füle mögött a hajához tüzött sárga rózsák kellemes ellentétet képeztek gesztenye szinü hajával.

Hogy kezdje? — Mit mondjon — kérdé Norman magától kétségbeesve. Ma délután, midőn képzeletében elmondta magának ezt a jelenetet, az oly könnyünek tetszett; de most nem találta oly könnyünek.

Azok az ékes szavak, melyek akkor oly fogékonyan jöttek, most elhagyták. És Beryl egy cseppet sem segitett rajta. Ha elpirult volna, vagy zavarodottnak látszott volna, az egy kis felbátoritásul szolgált volna, de Beryl teljesen nyugodtnak és feszélytelennek látszott. Azonban egy idő mulva észrevette az ifju hallgatását és elfogultságát és hirtelen meg állott és reá nézett.

— Mi baja? — kérdé. Ma este nagyon hallgatag. Nem jól érzi magát?

— Oh, igen, én elég jól vagyok! — válaszolá Norman szomoruan sohajtva.

— Bizonyos benne? — kérdé Beryl és egy kissé agályosan nézett reá.

— Láttam, — folytatá, — hogy az ebédnél nagyon keveset evett. A lazac mayonnaist meg sem kóstolta és én azt különösen önért készitettem, azt gondolva, hogy kedvencz étele.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

...ldogedényekben volt, s e tárgyak meg... keresetnek is örvendettek. A vidék ...gyéren volt képviselve, s a vásárlók ...ra a helyi lakosság kebeléből kerül...ti.

— **A testi nevelés ügye** Kolozsvárt az ...meneti korszakát éli mostan. A kolozs... tornavivó-intézet, mint aug. 8—10 szá... emlitette az „Ellenzék“ tornaoktatás... jövőre nem foglalkozhatik, a leköszönt ...tanár helyét sem töltheti be. Az intéz... most maguk gondoskodnak tornatanár... s pedig az eddigi egy helyett lesz most ...rnatanár Kolozsvárt. A kolozsvári fiu ta...képző intézet részére a miniszter már kö...ből kinevez tornatanárt, a katholikus ...nazium Gspann Károlyt nevezte ki, a ...unitárius gymnaziumok és polgári iskola ...mes Lajos egyetemi tornatanárt, az ál... képezde torna tanárát és Körösy József ...yeles tornatanitót fogják szerződtetni, az ...meneti időre. A következő években azonban ...lenik intézet állandó tornatanárt fog al...mazni. A tornavivó egylet elnöksége most ...terjedelmes memorandumot adott be a ...kszternek, a melyben a testi nevelés je...tősége belyzetét feltárva, az egyetemen léte...ő tornatanitással kapcsolatosan praktikus ...slatot tesz a testgyakorlatok ügyének fej...lésére szükségességét hangsulyozza az ath...tikai Club életre keltésének és a tervek meg...valósításához állam segélyt kér.

— **Érdekes tánczestély.** Szombaton estve ...rakor a „New-York“ szálloda bemeneti ...szét nagy néző közönség lepte el, hol kü...lönböző jelvényekkel diszitett növendékek vár...ták az érkező kocsikra. — Igazán kedves és ...meglepő jelenség volt nézni, a mint a kis ...vendégek az érkező kocsikból emelték ki a ...különböző jelmezekbe öltözött kisasszonyká...kat s vitték a „New-York“ szálloda emeleti ...termébe, hol Jámbor Mihály táncztanitó 24 ...fiából álló tánczisko lája vizsgázott. Az ér...kező gyermekpárokat özv. Oriold Józsefné fo...gadta és rendezte el az ő szeretetreméltó gon...dosságával. Tündéri látvány volt a diszma...gyarba és spanyol jelmezekbe öltöztetett ...gyermekek bevonulása a szülők és érdeklődő ...közönség nagy örömére. Az a gyermekeknél ...ritka meglevő, fesztelen és naiv otthonosság, ...a játszi s minden modorosságtól ment tár...salgás, — melyet még a villamvilágitás és a „parkett“ sem tudott feszélyezni, valóban kel...mes hangulatot teremtett. Az Antal Laji ...zenekarának csárdás ütemei 8 órakor meg...szólaltták a hangulatot. A gyermekek ar...cán felvidult, mert kezdődött a táncz. A hat ...heti tanfolyam alatt olyan otthonosságot, — ...ugyan kellemes szaloni mozdulatokat sajáti...tottak el és oly meglepő szabatossággal lej...tették az összes páros és társas tánczokat, ...hogy az egyes tánczok után felhangzott taps ...az éljen kiáltások legfényesebb bizonyságot ...adtak Jámbor Mihály tanmódszerének sike...rességéről. A Marosán Ilona által előadott ...Magyar-Soló, Andrásofszky Margit, Fajk Em...ma, Csiki Róza, Szántár Róza, Viski Pepi és ...Szántár Teréz által lejtett „La Gitana“ spa...nyol táncz, a Szántár Franciska, Nagy Róza, ...Richter Erzsi és Marosán Ilona által előadott ...Magyar-Soló, — a Csiki Rózika és Szigethy ...Zoltán által lejtett Magyarkettős és végül az ...uj magyar salon, „Társalgó“ és „Menuett“-...nek az összes növendékek által történt bemu...tatása, valóban bámulatba ejtették a nagykö...zönséget, mely alig tudott meglepetésének ki...fejezést adni. A vizsga ezzel bevégezve lett ...s a valódi tánczrend csak ezután vette kez...detét, — mely éjfél után 3 óráig tartott, bi...zonyságául annak, hogy a kitünően rende...zett estélyen mindenki kellemesen mullatott, ...melyért a jól kiérdemelt elismerés özv. Oriold ...Józsefnét illeti meg. A vendégek névsora a ...következő: Asszonyok: Andrásofszky Dániel...né, Ács Ferenczné, Benigni Sámuelné, Baga...méri Istvánné, Benedek Ferenczné, özv. Ba...bics Ferenczné, Biluska Jakabné, Berényi Jó...zsefné, Bordoksz Gézáné, Demjén Ágostonné, ...Rudstrasser Benedekné, Ferenczi Ignáczné, ...Fajk Istvánné, Friedl Mátyásné, Gergely Fe...renczné, Gergely Kálmánné, Hoffer M. Jó...zsefné, Kondász Ferenczné, Kovács Jánosné, ...Kerekes Jánosné, Lászlóczki Samuné, Lom...nyászky Istvánné, Marosán Istvánné, özvegy ...Molnárné, Nagy Jánosné, Oriold Antalné, özv. ...Oriold Józsefné, Püspöki Miklósné, Ritter Já...nosné, Régeni Györgyné, Szántár Ferenczné, ...özv. Szigethi Béláné, Szigethi Mózesné, Viski ...Imréné és Varkoly Jánosné. Leányok: Ács ...nővérek, Babics Róza, Benedek Erzsi, Iluska, ...Czaffel Nandi, Császár Eszti, Demjén Lujza, ...Anna, Dali nővérek, Ferenczi Kata, Erzsi, ...Nusi, Fajk Erzsi és Lenka, Farkas Mari, Ger...gely Mariska, Hancz Gizella, Kerekes Margit, ...Lászlóczki Erzsi Ilona, Melicskó Ida, Rácz ...Vilma, Szántár Eliz, Seeman Eszti, Zoltán ...Lenke stb.

— **Jeles ifjak.** A kolozsvári r. kath. fő...gymnasium most kiadott évi értesitőjében ...foglalt adatok szerint tiszta jeles oeztályza...tot az elmult évben a következő ifjak nyer...tek: és pedig az első osztályban: Büchler ...Gyula, Kauntz József, Kuncz Aladár, Kovács ...Pál, Lechner Gedeon; a másodikban: Bab...csak Jenő, Demjén János, Manonschek Ottó, ...Molnár József, Nagy Károly, Pap Sándor; a ...harmadikban: Kuncz Ödön, Székely Árpád; ...a negyedikben: Irimiás János, Petrán József, ...Vladiszláv Manó; az ötödikben: Fábián Vil...mos, br. Horváth Emil, Kiss Géza, Szőts An...dor; a hatodikban: Vörös Ákos; a nyolcza...dikban: Bartha Viktor, Dóczy Bálint, Gon...dos Viktor, Méjja Kálmán, Kabdebó Antal.

— **Lengyel Lajos**, az „Agricola“ ala...pitója, Tusnádról, hol nyári szünidejét töltöt...te, tegnap haza érkezett és az „Agricola“ ...ügyeinek vezetését átvette.

— **Temetés.** Tegnap helyezték örök pihenő helyére özv. Veszprénni Lászlónét, a szelid lelkü jó öreg urnőt, a ki Földváron, hol egyik fiánál volt látogatóban, hunyt el. Az elhunytban Keresztу Sándor belügyminiszteri osztálytanácsos édes anyját gyászolja.

— **Nyilvános köszönet.** Tankerületem néptanitóit és tanitónőit, felekezet és nem...zetiségi különbség nélkül, hazánk fővárosának és ezredéves országos kiállitásának meg...tekintésére vezetvén fel: a kiállitási igaz...gatóságtól e czélra nyert jelentékeny kedvez...ményen kivül szerencsések voltunk méltósá...gos gróf Esterházy Kálmán orsz. képviselő ...urtól három tanitó csámára utiköltségül 30 ...frtot, a nagyságos dr. Hegedüs Sándor orsz. ...képviselő urtól vegyes költségeink potlására ...szintén 30 frtot és a Feszti körkép belépti ...dijainak tejes fedezetét nyerni, miért is ugy ...az országos kiállitás igazgatóságának és a ...mélyen tisztelt képviselő uraknak, valamint ...az uj országház épitési igazgatóságának a ...dijtalan bebocsátás és nagyságos dr. Steindl ...Imre müegyetemi tanár urnak a szakszerü ...kalauzolás és magyarázatáért, méltóságos br. ...Nopcsa Elek kormánybiztos urnak a kir. ...operaház megtekintésénél és egy előadásnál, ...az országos képzőmüvészeti társulatnak a ...mücsarnokba történt bebocsátásnál, Munkácsy ...Mihály festőmüvész képviselője utján az ...„Ecce Homo“ megtekintésénél nyujtot s a ...vig és népszinház igazgatósága által felajánlott ngymérvü kedvezményekért és lekötelező ...szives előzékenységökért tankerületem tani...tóságának nevében is mély és hazafias köszö...netet mondok. Nemes élményeink felujulása ...mindig emlékezetükben tartja nagylelkü ségüket. Kolozsvárt, 1896 aug. 21. Kozma Ferencz, ...kir. tanácsos. tanfelügyelő.

— **A zsoboki** és farnoti viz és jég ká...rolustak részére a „Jó sziv egyesület“ Tisza ...Kálmánné utján 1000 frtot adományozott.

— **Vásár.** A most lefolyt országos vá...sár alkalmával 18 drb, juh, 134 drb, borju, ...175 drb, ló 1142 drb. szarvasmarha és 30 ...drb. sertés adatott el.

— **Angolok járása.** Örvendetes lendületet vett Erdélyben az angolok járása. Ward Ta...más tekintélyes angol kereskedő is felkereste az erdélyi részeket s Kovács János közvetité...sével vasárnap Toroczkón megjelent. Innen ...Tordára ment s Tordáról Kolozsvárra vissza ...térve uti társával Jónes T. Loyd liverpoli ...lelkésszel Brassóba utaztak. Onnan S.-Szent-...Györgyre, Árkos, Előpatak, Bölönbe, Nagy-...Ajtára mennek, s viszatérve, részt vesznek az ...unit. kongresszuson.

— **Salamon zenekara.** Kolozsvárt ez ...idők szerint az öreg Salamon János zene...kara egyike a legkitünőbben képzetteknek. ...Az öreg Salamon átadta a vezetést fiának s ...az öreg müvész beált a karba közlegénynek. ...A kitünő zenekarról Kolozsvár zene életének ...egyik legtekintélyesebb tagja a következőket ...irja: „Salamon Vilmos 9 tagból álló zenekarával, mely a nyarat Málnáson töltötte, a ...mult héten haza érkezve, az Angol-királynő-...szálloda nyári mulató helyiségében szép számu ...közönség előtt zeneestélyt adott. A szép ösz...hangzat és szabatos játék, melyet e nem ...nagy számu zenekar produkált, mindenkit ...nemcsak, hogy teljesen kielégitette, hanem ...meglepett s a közönség minden darab végez...tével zajos tapsban adott kifejezést tetszésé...nek. A zenekar vezetője, Salamon Vilmos ez ...alkalommal is nemcsak jól iskolázott, s a fi...numabb izlésü müértő közönség várakozásá...nak is teljesen megfelelő szép előadással biró ...hegedüjátékosnak, de egyszersmind kitünő ...zenekarvezetőnek is bizonyitotta be magát. ...Atyjával, az öreg Salamon Jánossal felváltva ...viszik a vezér primázó szerepét. A 70 évet ...betöltött Salamon János, ki félszázadon át ...kedvencz hegedüse volt nem csak Kolozsvár...nak, de az egész országnak, tegnap este a ...közönség kivánatára egy pár darabban pró...dukálta magát oly müvészi ihlettséggel, ifjui ...hévvel és szivhez szoló jétékkal, hogy a kö...zönséget egészen elragadta.“ — A közön...ség közohajtását tolmácsoljuk, midőn e helyen ...és azon kivánságunknak adunk kifejezést ...hogy a Salamon Vilmos zenekara és azzal ...együtt az öreg János bácsi minél gyakrab...ban hallassa magát a többi elsőrendü ven...déglő helyiségekben is.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A mező-bodoni ref. egyházközség folyó hó ...23-án saját szükségleteinek fedezésére Maros-...Ludason nyári tánczvigalmat rendezett. A ...jelzett czélra befolyt 167 frt. Kiadatott 86 ...frt 40 kr. Tiszta jövedelem 80 frt 60 kr. ...Felülfizettek: ifj. Betegh Sándor birtokos 3 ...frt, dr. Betegh Miklós alispán 5 frt, gróf ...Bethlen Balázs orsz. gyül. képv. 9 frt, Jel...földy Béla főszolgabiró 2 frt, Ujvárosy Sán...dor körjegyző 1 frt, özv. Kovács Elekné 2 ...frt, özv. Kecskeméthi Sománé 1 frt, Sepesi ...József gazdatiszt 1 frt, Móricz és Deusch ...terménykereskedők 3 frt, Nemes Árpád ref. ...pap 2 frt, Horváth József ref. főgym. ig. ...tanár 1 frt, Czilsy Lajos ref. főgym. tanár ...1 frt, Heller Géza bérlő 50 kr, Barta Sá...muel birtokos és bérlő 4 frt, Pásztor Sándor ...kántor 50 kr, Tarcsa András birtokos 1 frt, ...Vajna Vincze kir. járásbiró 1 frt, Laczhegyi ...Dezső körjegyző 1 frt, Friedmann Albert ...bérlő 3 frt, dr. Bignio Béla körorvos 1 frt, ...Erzken János gazdatiszt 3 frt, dr. Vajna ...Dániel járás orvos 4 frt, Keizler Ottó jószág...igazgató 2 frt, Mandula Béla kereskedő 1 ...frt, Simó Gábor kereskedő 1 frt, Soos Gyula ...községi biró 1 frt, id. Betegh Sándor birto...kos 3 frt, Kepri Tódor iparos 1 frt. Fogad...ják a szives résztvevők a készségesen felül...fizetőkkel egyetemben egyházam nevében leg...hálásabb köszönetemet. Mező-Bodon, 1896. ...aug. 26. Nemes Árpád ref. pap.

— **A szeptemberi érettségi vizsgálatok** ...határnapjait a Kolozsvári tankerületi királyi ...főigazgató a következőkben állapitotta meg: ...Szept. 9-én javitó érettségi lesz a sz.-udvar...helyi áll. főreáliskolánál reáliskolai tanulók ...részére 10-én a balázsfalvi gör. katb. főgym...naziumnál a naszódi alapitványi és balázs...falvi gör. kath. főgynaziumok részéről jetent...kezőkkel, végre szept. 14. és 15-ikén javitó ...és teljes érettségi vizsgálatok a Kolozsvári ...r. kath. főgynasiumnál a csiksomlyói, gyula...fehérvári, Kolozsvári és sz.-udvarhelyi r. kath. ...főgymnasiumok részéről jelentkező tanu...lókkal.

— **Esküvő.** Szörcsei Domáth József ...nyug. törvényszéki elnök és neje, dalnoki ...Gaál Czeczillia, örömmel tudatják leányuk ...Idának dálnoki Hadnagy Vinczével Szörcsén ...f. é. szeptember 22-én történendő egybeke...lését.

— **Gyászhir.** Borsos Lászlóné, szül. ...Fodor Mária, Kolozsvárt meghalt.

— **Sorsjáték.** A kiállitási igazgatóság ...tárgysorsjátékot rendezett, melynek jövedel...méből 80% a hazaiipar segélyezésére fordit...tatik. A játékterv szerint 19.848 kiváló mü...izlést mutató ipari, illetőleg háziipari tárgy ...sorsoltatik ki 160.000 korona összértékben. ...A főnyeremény 20.000 koronával van előirá...nyozva. Van még 10.000; 6000; 2000; 1000; ...400; 200; 100; 10; stb. koronás nyeremény, ...melyek közül az első tizenhárom nyeremény...tárgy értékét a nyerő 20% levonás mellett ...készpénzben is átveheti. A huzás a m. kir. ...lottoigazgatóság közbenjárásával f. évi okto...ber hó 1-én fog mentartatni s egy sorsjegy...nek az ára 40 fillér (20 kr.) Ezen sorsjáték, ...tekintve annak nemes czélját, valamint a hu...zás által nyujtandó előnyöket, a mennyiben ...a befolyó összegnek 80%-a ja játszó közön...ségnek viszszaadatik, a támogatásra kétségen ...kivül igen érdemes.

— **Megrendítő szerencsétlenség** ...történt a Nagy-Maros község közepén ...lévő nagy-maros-visegrádi vasutállomáson. ...Reggel hét óra tájban megjelent az állomás ...érkező oldalán Rippl József visegrádi czipés ...a feleségével és hat éves Sándor nevü fiacs...kájával. A család Zebegénybe készült s Rippl ...az állomás induló oldalára ment át gyerme...kével, hogy jegyet váltson. Mikor megváltot...ta volt a jegyeket, egy közelgő vonat fütt...yentését hallotta s azt gondolva, hogy ez ...az a vonat, a mellyel indulnia kell, ölbe ...kapta gyermekét s neki rohant a vágányok...nak. A boldogtalan ember arra számitott, ...hogy személyvonat közeledik, a mely az ál...lomáson meg fog állani, holott a vonat az ...ostendei villámvonat volt, a mely maximális ...sebességgel robogott át az állomáson. Egy ...vasuti őr látva a veszedelmet, utána rohant ...Ripplnek s kabátjánál fogvá vissza akarta ...huzni. De Rippl kirántotta magát s neki ...szaladt a vágányoknak. E pillanatban már ...ott termett volt a villámvonat s a gép puf...ferje őt és gyermekét homlokon találta s ...mindkettőjüket nyolcz-tiz lépésnyire elröpi...tette. Rémséges jelenet következett ezután. ...Rippl neje ott állt a perronon a várakozó kö...zönség körében s szemtanuja volt a férje és ...a fia iszonyatos halálának.

— **Robbanás egy tárnában.** Máramaros-Szigetről jelentik, hogy szomba...ton délelőtt Akna-Szlatinán az Albert sótár...nában gázrobbanás történt. A robbanásnál ...két sóvágó sulyos, egy könnyebb égési se...beket szenvedett. Később a teljesen kiüritett ...tárnába csupa kiváncsiságból leszállott Me...lega Lajos gépész és társa Kandray Simon s ...miután vagy 100 méter mélyen lehatoltak, ...lámpájoktól ujra gázrobbanás történt. Melega ...Lajos teljesen megégett s csaknem megsült ...holttestét huzták ki, mig társát eddig még ...nem találtákmeg. Valószinü, hogy az ekszplozió ...a mélységbe dobta, hol öszszetörte magát. ...Szaplonczay Lajos főszolgabiró az esetet ...rögtön megvizsgálta és kiderült, hogy a sze...rencsétlenségnél mulasztás senki sem ter...hel.

— **Nász a Vanderbilt-családban.** Mint Londonból jelentik, tegnapelőtt ...tartotta ott egész csendben esküvőjét Van...derbiltnek, az amerikai nábobnak idősebb le...ánya, Gertrud Whitney-el, a volt tengerészeti ...államtitkár fiával. Az angol lapok talán in...kább a kuriozum kedvéért statisztikát álli...ottak össze esküvőn megjelent vendégek va...gyonáról s igy megállapitották, hogy a hét ...koszorus lánynak 120 millió forint vagyona ...van. A menyasszony hozománya 12 milló ...készpénzben, a mihez azonban csekély (!) 150 ...millió értékü birtok is jár. A nászajándékok ...értéke negyed millió dollárnál nagyobb.

— **Teljes ellátást** kaphatnak uri cs...aládnál iskolás fiuk igen mérsékelt árért. (Magaviseletre és tanulásra való szigoru fe...lügyelet.) Bővebb felvilágositást ad az ön...kéntes jelöltek tanfolyamának igazgatósága, ...Veselényi utcza első szám alatt.

Táncz-iskola.

November hó 1-én a „Stadler“-kertben, melyet télire egy öltöző és dohányzóval bővittetek ki, tanfolyamot nyitok.

A franczia esthetika tornán, és a régi rendes tánczneme ken kivül, a következő uj...donságokat tanitom: Gavotte-négyes, Gavotte-...soló, Nemzetközi-négyes, Tiroliene, Contre...dans, Menuet Reindel, Menuet valzer, Pas de ...Quotretour, Pas de Quotre Quadrate, Kreutz ...polka, Gitana, Tarantella és Társalgó.

Tisztelettel

Major József,
okleveles tánczmester.

KÖZGAZDASÁG.

A cs. kir. szab. Osztrák Phönix ...életbiztositó-társaság Bécsben f. é. junius ...30-án tartotta meg 34-ik rendes közgyülését. ...A beterjesztett számadó jelentés megállapitja, ...hogy az üzlet fejlődése a lefolyt 1895 ik ...esztendőben örvendetes lendület vett. 4588 ...uj kötvény 6.828,235 frtnyi tőkéről állittatott ki és az összes biztositási állomány az év ...végén 58.097 598 frt tőke és 83.969 frt évi ...járadékra rugott föl. Az összes dijbevétel ...1.765,935.03 frtot tett ki, 102,797.30 frttal ...többet mint 1894-ben. A biztositási szerző...désekből folyó kifizetések 1.145,263.65 frtot ...vettek igénybe. A dijtartalékok felemelkedtek ...9.930.031.95 frtra.

—

Cs. kir. szab. Osztrák Phönix biztosi...tó társaság Bécsben. A f. évi junius 30-án ...tartott közgyülésen beszámolt az 1895-ik ...évről. A jelentés constatálja a lefoly üzletév ...eredményének kedvező voltát és kiemeli, ...hogy különösen a tüzbiztositási ágazatban ...igen örvendetesen megnövekedett. A dijbevé...telek kitettek a tüzbiztositásnál 6.680,535.01 ...a jégbiztositásnál 764.087,40, a szállitmány ...biztositásnál 577,407.12 a balesetbiztositásnál ...294,278.95 frtot. Az összes bevételek a tar...talék hozzászámitásával 9.911,401.65 frtot ...tettek ki. A közgyülés elhatározta, hogy a ...tiszta nyereségből az alapszabályszerü java...dalmazások levonása után 5%-nyi osztalékot ...fizet.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

József főherczeg a Kárpát-egylethez.

Budapest, aug 31.

A magyarországi Kárpátegyesület ügy...vivő alelnökéhez Fischer Mór főgyimnáziumi ...igazgatóhoz József kir. herczeg legközelebb ...a következő sorokat intézte:

„A magyarországi Kárpátegyesület tisz...telt közönségének. Élénk örömmel és hálával ...vettem üdvözlő iratukat, melylyel engem sze...retett leányom eljegyzése alkalmából megtisz...telni sziveskedtek, — mert ebben egy ujabb ...megható tanujelét becsülöm azon állandó, ...örömöt fokozó, — bubánatot enyhitő ...jó akaratnak, — mely mindig ve...lem és családommal érez, velünk bánkódott, ...és most velünk örül is. Midőn kérem az ...egek urát, hogy valósitsa meg áldásával azon ...hő kivánatokat, a melyek a leányom boldog...ságáért oly meleg, ékes szózatban találtak ...megnyilatkozást: engedjék meg, hogy nagyra ...becsült figyelmökért, legbensőbb, őszinte há...laérzetemet kifejezhessem. — Kelt Alcsuthon ...1896. aug. 25 én, József főherczeg.“

A király utja.

Krakkó, aug. 3.

Ő felsége ma reggel 4 órakor udvari ...külön vonaton itt átutazott. Minthogy ő fel...sége aludt, fogadás nem volt.

Lobanov halála.

Budapest, szept. 1.

Lobanov, az orosz külügyminisz...ter halála sok találgatásra adott okot.

A herczeg haláláról most hivata...losan a következőket jelentik:

Lobanovot a czár utközben a ku...péjába hivatta s több mintegy óráig ...tárgyalt vele a bécsi napokról.

Beszélgetés közben a herczeg hir...telen szivgörcsöt kapott s elájult. A ...czár udvari orvosa azonnal hozzáfogott ...gyógyitásához s nemsokára jobban lett. ...Visszatérve kupéjába, ott kétszer egy...másután lett rosszul. Az utolsó rosz...szullét halállal végződött.

A czár és czárné a halál hirére ...azonnal megjelentek a halottas kupé...ban és sokáig könnyeztek.

Válság a kormányban.

Lodon, szept. 1.

A „Times“ jelenti Rio de Janeiroból, ...hogy az elnök elfogadta az igazságügyi és ...külügyminiszter lemondását. A minisztervál...tozást főleg politikai cselszövények okozták.

Szervezett csöcselék.

London, aug. 31.

A „Times“ Szerint diplomácziai körök...ben nem kételkednek abban, hogy a konstan...tinápolyi fegyveres csőcselék, a mely a vér...fürdőt rendezte, már előre szervezve volt.

Vizáradás.

Troppau, szep. 1.

Az esőzés következtében az Odera erő...sen megáradt. A johannesi hid meg van ...rongálva. Az ár átszakitotta a védtöltéseket ...és az országut egy részét eldöntötte. Lautsch ...és Neudörfel viz alatt vannak. A házakban ...a viz egy méter magasan áll. Az eső még ...mindig tart.

A törökországi vérengzés.

Konstantinápoly, szept. 1.

A tegnapi nap csendesen folyt le. Az ...üzleteket kezdik kinyitni. Az utczákon nem ...történtek csoportosulások, estefelé azonban ...Galatában három inczidens történt, melyek ...következtében a helyzet roszabbra fordult. ...A régi ottomán épület közelében a csőcselék ...ismeretlen okokból megtámadt egy örmény ...házat és kifosztotta azt.

A támadásban szolgálatban nem levő ...tengerész-katonák is részt vettek. A csőcselék ...az örményeket agyonütötte, feleségeiket és ...gyermekeiket pedig az ablakokon át az ut...czára dobta.

Katonaság és csendőrség nem jelent meg ...a helyszinén.

A második inczidens az ottomán bank ...közelében történt. A bankkal átellenben levő ...üzletből egy bombát dobtak, később revolve...rekkel a csapatokra lőttek. A csapatok vi...szonozták a tüzelést és végül foglyul ejtették ...a házban levő fegyveres örményeket.

Továbbá az uj hid közelében egy áru...házból szintén a csapatokra lőttek, melyek ...viszonozták a tüzelést, azonban nem vonul...tak be a házba. A két utóbbi esetnél a ...csapatok jó magatartást tanusitottak. Har...mincz örményt letartoztattak.

Egy tiszt és két katona megsebesült. ...Hasonló esetek a legközelebbi napokban is ...várhatók, minthogy zárt üzletekben még ...több száz örmény alkalmazott tartózkodik.

Philippopolis, szept. 1.

Konstantinápolyi jelentések szerint az ...örmények nagyobbmérvü üldözése épen ötven ...órán át tartott. Megbizató szemtanuk bizo...nyitják, hogy a mészárlások kezdete és vége ...jelszóval történt. A csőcselék részéről még ...várhatók kisebb támadások. A porta előtt ...jelenleg két feladat áll, u. m. az örmény for...radalmárok legyőzése és a mohamendánok ...kihágásainak megakadályozása. A portának e ...hó 28-adiki jegyzéke, mely szépiteni igyekszik ...a helyzetet és azt bizonyitgatja, hogy csa...kis örmények követtek el kihágásokat, rosz ...benyomást keltett, annál is inkább, minthogy ...a kihágások tovább tartanak. A szultánhoz ...intézett táviratra a külügyminiszter Calice ...osztrák-magyar nagykövetet biztositotta ar...ról, hogy a porta mindent megtesz a kihá...gások megakadályozására, azonban a nagy...követeket ezek a biztositások nem elégitet...ték ki és valószinüleg ma ismét egybegyül...nek, hogy ujabb lépés tétele iránt értekez...zenek.

Berlin, szept. 1.

A „Wolff ügynökség“ jelenti Manilla...ból, hogy ott lázadás tört ki. Az ostrom ál...lapotot kihirdették.

Konstantinápoly, aug. 31.

A hadügyminiszter ajánlatát, hogy kü...lön csapatosztályokat rendel ki a nagykövet...ségek őrizetére, azok avval a megokoléssal utasi...tották vissza, hogy ez a mugy is nemzetközi ...kötelesége a portának. Azáltal, hogy számos ...örmény család a más hitüek által lakott ...külvárosokba menekült, az illető lakosok biz...tonsága is veszéleztetve van és ezek a csö...cselék támadásától tartanak.

A perai orosz nagykövetségi palota szá...mos menekültet fogahott be. Hasköji külvá...rosban az Arany-szarv mellett a leghevesebb ...volt az örmények üldözése. Az áldozatók ...száma ott hir szerint sok százra rugott. A ...spanyol zsidókat vádolják, hogy részt vettek ...a mészárlásban. Az áldozatok összes számát ...néhány ezerre teszik.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.*)

Pohl Jenő uron 1896 aug. 14-én el...követett sértést nem megtörténtnek nyilvá...nitom.

Kolozsvárt, 1896 szept. 1.

Molnár Kálmán.

Dr. Hirschfeld Jenő
fogorvos
Kolozsvárt, Főtér 34. sz. (Szathmári-ház) első emeletén berendezett mütermében
rendel: d. e. 10—1 óráig
d. u. 2—4 óráig.
Szegényeknek **ingyen** d. u. 4—6. óráig.
Készit müfogakat, eszközöl fogtömeseket, s végez a fogászat körébe tartozó mütéteket.
(1—7)

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETÉSEK.

Sz. 16,676—1896. Kolozsvármegye alispánja.

Árlejtési hirdetmény.

Kolozsvármegye központi hivatalos helyiségeinek fűtésére szükséges 200, azaz Kétszáz köbméter tüzifa szállitása a **folyó évi szeptember hó 10-én délelőtt 10 órakor** a vármegye székházánál tartandó versenytárgyaláson a legjutányosabb ajánlattevőnek fog kiadatni.

Vállalkozni szándékozókat felhivom, hogy a versenytárgyalásra kitüzött határnap előtt a vármegye székházának udvarára 2, azaz két köbméter minta-fát beszállitva, 50 frt bánatpénzzel ellátott bélyeges zárt ajánlatukat hozzám **folyó évi szeptember hó 10-ikének délelőtti 10 órája előtt** anynyival inkább adják be, mivel a később beérkező ajánlatokat figyelembe nem fogom venni.

A részletes feltételek a II. aljegyzői irodában megtekinthetők.

Kolozsvártt, 1896. évi augusztus hó 28-án.

Gróf Lázár István,
alispán.

633. (2—3)

Sz. 2311—1896. k. i. 641. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

A Nagy-Nyulas, Komlód és Oroszfája községekből alakult nagy-nyulasi körjegyzői állásra pályázatot nyitok és felhivom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban körülirt képzettségüket tanusitó okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó 1896. évi szeptember hó 14-ig** adják be.

A körjegyzői állás javadalmazása áll 400 frt fizetés, 150 frt irnok-tartás, 60 frt lakbér, 100 frt uti átalány, 60 frt irodafűtési átalányból.

A választás Nagy-Nyulason **folyó évi szeptember hó 14-én reggel 9 órakor** fog a körjegyzői irodában megtartatni.

Mező-Örményes, 1896. évi augusztus hó 30-án.

Münstermann Győző,
főszolgabiró.

Sz. 1110—1896. 642. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1895. évi 11590. számu végzése következtében Haller Rezső ügyvéd által képviselt Kohn Philip javára Duchony János ellen 126 frt és jár. erejéig 1895. évi szeptember hó 24-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 545 frtra becsült butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbiróság 12315—1896. számu végzése folytán 100 frt hátr. tőke követelés, ennek 1895. évi november hó 15. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 32 frt 19 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig, Kolozsvártt, Belmonostor-utcza 25. sz. alatt leendő eszközlésére **1896. évi szeptember hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvártt, 1896. évi augusztus hó 22. napján.

PAP JENŐ,
kir. bir. végrehajtó.

ÉRTESITÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hoznom, hogy **helyben, Belhid-utcza Sigmond-féle házban lévő**

KÉSZ CZIPŐ-ÜZLETEMET

megnagyobbitottam, s a helyi igényeknek megfelelően berendeztem.

Ennélfogva abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy **karlsbadi** és **saját készitményü**

gyermek-, női- és férfi-czipőkkel

a legnagyobb választékban és jutányos árak mellett szolgálhatok.

Megrendelések mérték szerint elfogadtatnak és gyorsan elkészittetnek.

Kolozsvártt, 1896. aug. hó. mély tisztelettel

627. (3—3) **FARKAS IGNÁCZ.**

TUD. EGYETEMI

TAN- és SEGÉDKÖNYVEK, ISKOLAI KÖNYVEK

Kolozsvárt kaphatók

GIBBON ALBERT

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

főtér 15.

Ugyanott mindenféle régi könyvek értékesithetők.

Vidéki megrendelések azonnal és kiváló figyelemmel teljesittetnek.

630. (3—3)

Sz. 10099—1896. alisp.

Pályázati hirdetés.

A kormányhatósági jóváhagyás mellett 400 frt évi fizetéssel és 200 frt uti átalánnyal ujonnan rendszeresitett radnóthi járási állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. 133. §-ának megfelelő minősitésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kéréseiket illetékes helyére való juttatás végett **folyó évi szeptember hó 17-ik napjáig** hozzám nyujtsák be.

Megkivánom jegyezni, hogy a radnóthi járás főszolgabirájának 1998—1896. számu hivatalos jelentése szerint, a radnóthi uradalom tulajdonossa, az erdélyi róm. kath. status kijelentette, hogy ha állatorvosa a szolgálattól megválik és a jelenleg hirdetett állatorvos a szolgálat érdekében az uradalomra nézve alkalmasnak fog bizonyulni, ez esetben illetőt évi 200 frt tiszteletdij mellett alkalmazni fogja; kikötvén egyuttal azt is, hogy ezért az évi tiszteletdijért az alsó-bajomi birtok állatorvosi teendőit is ellátni köteles.

D.-Szent-Márton, 1896. évi augusztus hó 25-én.

H. Gál Domokos,
alispán.

635. (2—2)

OSZTR. PHÖNIX cs. és kir. szab. életbiztositó-társaság Bécsben.

1895. évi vagyonmérleg.

KÖVETELÉS

		frt	kr.	frt	kr.
1	Pénztári állomány Bécsben és a fiókoknál			192211	39
2	Rendelkezésre álló követelések folyó számlában			119256	41
3	A társaság ingatlanai:				
	a) városi házbirtokok . . frt 4225036.47				
	ebből levonva a ráeső teher „ 407321.35	3817715	12		
	b) épitési telkek Triesztben	70258	65	2887973	77
4	Értékpapirok az 1895. dec. 31-iki árfolyam szerint	2149827	34		
	Ezek kamatai	25175	31	2175002	65
5	Jelzálogkölcsönök			292554	13
6	Kölcsönök biztositékokra			115107	53
7	Kölcsönök a társaság kötyényeire			1534575	49
8	Kölcsönök szövetkezeteknél			16146	90
9	Az „Azienda Assicuratrice“ hátralékos követelései	202014	77		
	Ugyanazoknál lévő egyezségileg megállapitott részletfizetési követelések	121708	27	323723	04
10	A viszontbiztositók számláinak egyenlege			768542	87*
11	Künnlevőségek az ügynökségek és fiókoknál			559402	42
12	Különböző adósok			160891	15
13	Egyéb a jövendőbeli forgalom terhére eső kiadások			291813	25
14	Ingók, pénztárak, czimtáblák és ingatlanok leltára			34543	12
15	Megszerzett életjáradékok és megvett tőkék időszerinti értéke			62587	16
16	Letétek			7134	51
17	„Patria“-vagyon			809457	06
18	Előleges fizetések, árfolyamkülömbözetek kiegyenlitésére			37239	59
				11380491	44

TARTOZÁS

		frt	kr.	frt	kr.
1	Kibocsátott részvénytőke			600000	—
2	Dijtartalék a viszontbiztositók levonásával			9381140	37
3	Dijátvitel a viszontbiztositók levonásával			253304	01
4	Dijtartalék függő kötelezettségekre			295587	58
5	Tartalék függő károkra			76747	44
6	A biztositottak osztalék alapja			14603	84
7	A garantirozott eredménynyel egybekötött csoportulások alapja			280969	93
8	A nem garantirozott eredménynyel egybekötött csoportulások alapja			63751	57
9	A hivatalnokok nyugdijalapja			84021	49
10	Egyenleg a viszontbiztositók számláin			12119	02
11	Hitelezők folyó számlában			348185	80
				11380491	44

* Azóta ezen tétel már rendezve lett és a társaság szabad rendelkezésére 1200000 frtot kifizettetett.

Megvizsgáltatott és a könyvekkel megegyezőnek találtatott:

Bécs, 1896. junius 22-én.

Durst E. s. k. **Hönigsvald J.** s. k. **Troll E.** s. k. **Weinmann L.** s. k. A könyvvivő: **Lampelmeyer C.** s. k.

OSZTR. PHÖNIX cs. és kir. szab. biztositó-társaság Bécsben.

1895. évi vagyonmérleg.

CSELEKVŐSÉG

		frt	kr.	frt	kr
1	Pénztári készlet az igazgatóság, a vezér- és főügynökségeknél			293770	93
2	Rendelkezésre álló künnlevőségek bankoknál és postai takarékpénztárban			509364	36
3	Letétek, biztositókok és óvadékokul			361723	69
4	A társaság ingatlanai:				
	a) ház Bécsben, IV. Schwindgasse 9. szám	149569	—		
	b) ház Triesztben, via Santa Caterina, 3. sz.	37929	47	187498	47
5	Állam- és értékpapirok 1895. deczember 30-iki árfolyam szerint, külön jegyzék szerint	1650146	28		
	ezek folyó kamatai 1895, deczember 31-én	18321	97	1668468	25
6	Váltók a tárczában			454676	76
7	Egyenleg a biztositó társaságokkal való elszámolásból			1079197	18
8	Künnlevőségek a vezér- és főügynökségeknél			667588	79
9	Különböző adósok			136454	22
10	A leltár értéke			56650	18
				5395392	83

SZENVEDŐSÉG

		frt	kr.	frt	kr.
1	Részvénytőke			3000000	—
2	Nyereségi tartalék			75000	—
3	Árfolyam-különbözetek alapja			14840	56
4	Dijtartalék a viszontbiztositá-ok levonása után			1475882	26
5	Tartalék függőben maradt károkra, levonva a viszontbiztositások részét			426574	49
6	A hivatalnokok nyugdijalapja			145162	30
7	Egyenleg a biztositó-társaságokkal való elszámolásból			71827	70
8	Hitelezők folyó számlában			28568	28
9	Ügynökök óvadékai	60592	24		
	Ebből értékpapirok	56050	—	4642	24
10	Tiszta nyereség			150000	—
				5395392	83

Megjegyzés: A jövő évben esedékessé válandó dijkötvény-állomány teszen 10234305,12.

Bécs, 1895. deczember 31-én.

Hartwig Ferdinánd s. k.
könyvvezető.

Megvizsgáltatott és a könyvekkel egybehangzónak találtatott.
Bécs, 1896. junius 22-én.

Boisson E. s. k. **Durst E.** s. k. **Hönigsvald J.** s. k. **Weinmann L.** s. k.

Biztositási ajánlatok a tüz-, jég- és életbiztositási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb dijak mellett eszközöltetnek.

639. (1—1) **A vezérügynökség Kolozsvárott: DEÁK F.** titkár.

HADVIGER ALBERT uj szabadalmazott

„MILLENIUM“

széna- és kazalvágó kése

e nemben a legkitünőbb eszköznek bizonyult be **rendkivüli munkaképessége és könnyü kezelhetősége által.**

Takarmány és szalmakazalokbóli vágásra a legjobb eszköz s megbecsülhetetlen szolgálatot tesz **lóhere cséplésoknél,** mert a lóherkazalból egy ember folytonosan annyit vághat, a mennyit a gép felétet és nem kell az egész kazlat kifedni.

Tekintélyes gazdaságokból ajánlatok ingyen és bérmentve kivánatra megküldetnek.

Ára egy darabnak 7 frt 50 kr.

Megrendelhető utánvetellel, mint 5 kilogrammot meg nem haladó postai csomag:

Hadviger Albert urad. tiszttartónál **Küküllővár** (Erdély) és **Kühne E.** gazdasági gépgyárában **Budapesten,** Váczi-körut 57/a. sz. alatt.

Minden egyes darabon „Hadviger Albert cs. és kir. szabadalma“ jelzés látható.

640. (1—10)

Hadkötelesek,

kik egy évi önkéntesi szolgálatukat legcsinosabb, legjutányosabb és a szabálynak teljesen megfelelő

egyenruhában

és

felszerelési czikkekben

óhajtják teljesiteni, forduljanak

KRAUSZ ADOLF és FIA

UDVARI SZÁLLITÓK

HADFELSZERELÉS és EGYENRUHÁZATI INTÉZETÉHEZ

Kolozsvárt, Belmonostor-utca,

Telefon 153. szám,

hol is mindenféle felvilágositással és árjegyzékkel készséggel szolgálnak.

Bármely fegyvernemhez tartozó egyéves önkéntesek teljesen felszereltetnek.

572. (9—12)

„KOLOZSVÁRI CSIZMADIA IPARTÁRSULAT“

BŐR-RAKTÁRA

az üzleti felszerelésekkel együtt

eladó.

A helyiség — **Kolozsvártt, belközép-utczai 23. sz. alatt házban** — megállapodás szerint esetleg **bérbe adó.**

Értekezhetni a társulat elnökével:

SZILÁGYI LAJOSSAL,

Kolozsvártt, Kurta szappan-utcza 14. sz. alatt.

638. (1—3)

Erdélyrészi tárházamat

a kolozsvári vasuti indóház mellett,

vasuti sin-összeköttetéssel, 200 waggon rakomány kőépület raktárral és szabad területtel

bérbe kiadom.

604. (4—6) **B. Bak Lajos**
Kolozsvárt.

Hirdetés.

HIDVÉG községben (Háromszékvármegye, földvári vasutállomás)

2000 hold területü gazdag termésü tölgy erdőmben

az idei makkoltatás bérbe vehető.

Ajánlatok hozzám Hidvégre intézendők.

637. (2—3) Gróf **NEMES JÁNOS.**

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utcza 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.